

تعریف و ماهیت مد/ریشه و معنای مدها مهم هستند

مدها گاه از بیرون از مرزهای سیاسی جامعه سرچشمه می‌گیرد که در صورت بی محتوا بودن می‌تواند اموری چون پوچ گرایی و بیهودگی را در جوامع ترویج کند.

خبرگزاری مهر-مدها گاه از بیرون از مرزهای سیاسی جامعه سرچشمه می‌گیرد که در صورت بی محتوا بودن می‌تواند اموری چون پوچ گرایی و بیهودگی را در جوامع ترویج کند.

"مد" یک واژه فرانسوی است و به معنای [171#&aslobrquo](#)؛ عادت، شیوه، سلیقه، روش، رسم موافق و باب روز می باشد. به رعایت کننده سبک روز و کسی که بر اساس مد و رسم معمول روز رفتار کند [171#&مدگرا](#) می‌گویند. به تعبیر دیگر، مدگرایی تلاش برای تقلید از نحوه آراستن، سخن گفتن و رفتار کردن و شبیه ساختن به وضعیت ظاهری فردی دیگر است.

مد پدیده‌ای نوظهور است که پایگاه اجتماعی ثابت و پایداری ندارد، بلکه به یک باره در جامعه‌ای ظاهر و به تدریج ناپدید می‌شود. بی شک نسل‌های گذشته، مدهای گوناگونی را به یاد دارند که امروزه فراموش شده‌اند، زیرا هر مد در دوره‌ای خاص مورد توجه است و پس از گذشت آن دوره شکل ضد ارزشی پیدا می‌کند. مثلاً در سال‌های دور خانم‌های چاق، به نوعی الگوهای مد بودند؛ در صورتی که پس از مدتی این الگو تغییر کرد و خانم‌هایی که استخوان بندی ریزی داشتند الگو و مد روز شدند.

بنابراین پویایی مد به ویژگی آن، یعنی گذرا و ناپایدار بودن وابسته است و اگر برای مدت طولانی ماندگار شود دیگر مد نیست، بلکه هنجاری مطابق با ارزش‌های جامعه است. نکته جالب این است که مدها همگام با دگرگونی‌های اجتماعی تغییر می‌کنند و به تعبیری می‌توان گفت خود مد نیز مد عوض می‌کند.

مد، متمایز کننده اقشار اجتماعی است، ولی گروه‌ها و اقشار پایین‌تر جامعه نیز همواره می‌کوشند مانند اقشار مرفه و قدرتمند جامعه رفتار کنند از این رو، مد در میان گروه‌های اجتماعی متمول و قدرتمند جنبه نمایشی پیدا می‌کند در حالی که در میان گروه‌های فقیر یا پایین‌تر جامعه جنبه تقلیدی دارد. در حقیقت توده مردم با تقلید از الگوها، شیوه پوشش و آرایش اقشار اجتماعی بالاتر می‌کوشند تفاوت‌های ظاهری خود را از بین ببرند در این شرایط، مصرف کالاهای فرهنگی نیز در میان اقشار مرفه و قدرتمند جامعه جنبه نمایشی پیدا می‌کند و در میان اقشار پایین‌تر جامعه جنبه تقلیدی به خود می‌گیرد.

از دیگر ویژگی‌های مهم مد، متنوع بودن و پاسخگویی به نیازها، احساسات و سلیقه‌های گوناگون افراد جامعه با شرایط سنی، جسمی و جنسی متفاوت است؛ این ویژگی به دلیل گستردگی و تنوع بسیار گسترده مد است که به زمان حاضر منحصر نیست، بلکه در گذشته بوده است و در آینده نیز خواهد بود به تعبیری مقبولیت و جذابیت اجتماعی مد، به دلایل سودمندی یا شایستگی آن نیست، بلکه مقبولیت و جذابیت آن به پاسخگویی به نیازها، سلیقه‌ها، احساسات افراد و نسل‌های گوناگون جامعه در هر دوره‌ای وابسته است.

مد با ایجاد تغییرات مداوم در زندگی شخصی و اجتماعی مردم موجب می‌شود آنها امیال و سلیقه‌های جدید و در عین حال پیچیده و مبهمی را تجربه کنند. البته مد نه تنها به امیال، سلیقه‌ها و احساسات مردم پاسخ می‌دهد، بلکه موجب می‌شود آنها به روز باشند و مطابق شرایط زمان رفتار کنند.

مد با مظاهر اجتماعی زندگی و به طور کلی هر چیز تکرار شونده و تعویض شدنی در ارتباط است. واژه مد نه فقط درباره پوشاک بلکه درباره هر فعالیت تکرار شونده دیگری که منافع تعداد زیادی از مردم را تأمین می‌کند به کار می‌رود. ممکن است حتی خود مد در دوره‌ای منسوخ و به ظاهر فراموش شود ولی پس از چند سال ارائه دهندگان مد آن را در جامعه زنده می‌کنند.

مد با عوامل ظاهری و سطحی سروکار دارد، ولی عوامل سطحی و ظاهری، عواملی کم اهمیت نیستند و در گرایش به مد بی توجهی به آنها می‌تواند در جامعه بسیار آسیب زا باشد، زیرا هر مد ممکن است با خود پیامی به همراه داشته باشد.

مد به ظاهر در امور سطحی و ظاهری اتفاق می‌افتد ولی فراتر از صورت‌های سطحی و ظاهری است. مد گاه بار عاطفی، روانی، فکری و

اعتقادی دارد و مد گرایان ممکن است علاوه بر قبول یک مد، محتوای فرهنگی و شرایط اجتماعی آن را به عنوان یک ایده آل بپذیرد. هر مد همراه با انبوهی از پیام و محتوا است. این پدیده اجتماعی، گاه در شرایط سالم و آگاهانه گسترش می‌یابد و گاه تحت تأثیر عوامل خارجی و به صورت غیر طبیعی رشد و اشاعه پیدا می‌کند که در این صورت خطرناک است.

الگوهای رفتاری، گفتاری یا ظاهری که در جوامع، مد می‌شود گاه برخاسته از فرهنگ همان جوامع است در این صورت، این الگوها کمتر، با محتوای تاریخی و فرهنگی آن جامعه مغایر است. همچنین گاه از بیرون از مرزهای سیاسی آن جامعه سرچشمه می‌گیرد که در صورت بی محتوا بودن می‌تواند اموری چون پوچ گرایی و بیهودگی را در جوامع ترویج کند. از این رو می‌توان گفت مد می‌تواند حاوی پیام‌های مثبت یا منفی باشد.

با توجه به آنچه در تعاریف مد ومدگرایی و ویژگی‌های آن گفته شد می‌توان گفت، مد پدیده‌ای اجتماعی یا الگویی رفتاری است که در هر دوره‌ای از زمان، در جوامع باز معینی بیشتر در نظام‌های طبقاتی یا جوامع باز جلوه‌گری دارد و در جوامع بسته مانند جوامع عشایری یا روستایی که سبک زندگی، لباس پوشیدن، آرایش شخصی و مانند آن شبیه به هم است و تحرک اجتماعی کمتری نسبت به جوامع باز شهری دارد جلوه‌های مد کمتر نمایان می‌شود.

مد در جوامع باز در مورد هرچیز تکرار شونده پدیدار می‌شود و با اهداف گوناگون، روندها و جاذبه‌های جدیدی را در جامعه گسترش می‌دهد که مورد رضایت یا مطلوب افراد و گروه‌هایی قرار می‌گیرد. ناپایداری، روز آمد و متنوع بودن، از جمله ویژگی‌های اساسی مد است. مد همچنین متمایز کننده اقشار اجتماعی است و می‌تواند حاوی پیام و محتوایی ارزشی یا غیر ارزشی باشد.